

до оренди земель публічної власності, користувачами яких, переважно, суб'єкти господарювання.

Література

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. – К.: Україна, 1996.
2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III// [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
3. Земельне право України: Підручник / За ред. М. В. Шульги. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.
4. Управління земельними ресурсами. / За ред. д. е. н., проф. В. Г. В'юна. – Миколаїв: МФ НаУКМА, 2002. – 316 с.
5. Комарова О. С. Окремі проблемні аспекти порядку залучення земельних ділянок комунальної форми власності в господарський обіг / О. С. Комарова // Економіка та право. – 2010. – № 3 (28). – С. 132-135.

УДК 346 (043.20)

Турянська А.Я.,
курсант,

Національний університет ДПС України, м. Ірпінь
Науковий керівник: Мілімко Л.В., к.ю.н., доцент

ГОСПОДАРСЬКІ ДОГОВІРНІ ВІДНОСИНИ ЯК МІЖГАЛУЗЕВИЙ ІНСТИТУТ

Основу правового регулювання господарських договірних відносин в основному становить загально дозвільний тип правового регулювання, але для підтримання правопорядку у сфері економіки, забезпечення публічних потреб в певних товарах, роботах, послугах, захисту економічно слабкішої сторони в договорі використовуються елементи імперативного типу правового регулювання. На Господарські договори поширюються загальні положення цивільного права, проте через специфіку відносин, що складаються у процесі здійснення господарської діяльності, здебільшого правове регулювання господарських договорів здійснюється через спеціальне законодавство. Тому слід розглядати господарське договірні відносини як окремий міжгалузевий інститут цивільного та господарського права.

В Господарському та Цивільному кодексах України знайшли закріплення норми які регулюють загальні положення про господарські та цивільно-правові договори.

Слід відзначити, що законодавством ряду зарубіжних країн, які належать як до континентальної системи права, так і до системи загального права, розмежування господарського (комерційного) договору і договору цивільно-правового проводиться як за суб'єктами, так і за спрямованістю договору.

Якщо проводити розмежування за специфікою суб'єкта то можна виявити ряд ознак саме суб'єкта господарського договору, як суб'єкта господарювання.

- виробничий (господарський) характер діяльності суб'єкта;
- наявність у суб'єкта майна господарського призначення, відокремленого від майна інших суб'єктів господарювання та закріпленого за ним на визначеному правовому титулі;
- наявність у суб'єкта господарської правосуб'єктності.

Визначальна відмінність між цивільно-правовими і господарськими договорами полягає в неоднаковому застосуванні принципу свободи договору. Так, якщо відповідно до ст. 627 ЦК сторони є вільними в укладенні договору і виборі контрагента, то згідно з ч. 3. ст. 179 ГК укладення господарського договору є обов'язковим для сторін, якщо він заснований на державному замовленні, виконання якого є обов'язком для суб'єкта господарювання у випадках, передбачених законом, або існує пряма вказівка закону щодо обов'язковості укладення договору для певних категорій суб'єктів господарювання чи органів державної влади або органів місцевого самоврядування.

Найбільш доцільно, для відображення цього обмеження у договірних відносинах, можна розглянути господарсько-договірні відносини за участю держави, оскільки для державних органів, що виконують відповідні функції у договірних відносинах (продавця державного майна, орендодавця, концесієдавця, державного замовника тощо) укладання до господарських договорів дозволяється лише в межах компетенції, визначеної законодавством; для суб'єктів господарювання, які зобов'язані в силу закону укладати відповідні договори із врахуванням встановлених застережень.

Слід також враховувати, що сторони цивільно-правового договору (за браку заборони в ЦК) вправі відступити від положень ЦК і врегулювати свої відносини на власний розсуд. Сторони господарського догово-

ру також можуть відступити від положень ЦК, але вони не мають права відступити від положень ГК (наприклад, суб'єкти господарювання, що належать до державного сектору економіки і виконують зобов'язання, фінансування яких здійснюється за рахунок державного бюджету чи за кошти державного кредиту).

На відміну від принципу свободи договору в ЦП, головним інституційним принципом господарського договірної права є принцип обмеженості свободи договору у передбачених законом випадках.

Хоч господарські договори за загальним правилом і укладаються відповідно до вимог, установлених ЦК, безпосереднє укладання господарських договорів повинно здійснюватись насамперед з урахуванням особливостей, передбачених ГК, а також іншими нормативно-правовими актами щодо окремих видів договорів.

За функціональними зв'язками групи норм, дія яких поширюється на господарські договори можна виділити:

загальних норм ЦК які поширюються на господарські договори;

норми ГК загального характеру, які регулюють господарські зобов'язання та господарські договори, за відсутності інших спеціальних законодавчих приписів;

спеціальні норми господарського законодавства, які регулюють договірні відносини певного виду із врахуванням їх особливостей;

спеціалізовані норми ГК, які не є самостійною нормативною основою для виникнення правовідносин, а утворюють єдиний регулятор лише у сукупності із регулятивними та охоронними нормами (норми-дефініції, декларативні норми або норми-принципи, оперативні норми).

Отже, спеціалізація норм господарського договірної права виявляється в двох аспектах: міжгалузевому (в контексті існування загальних норм ЦК та спеціальних господарсько-правових норм) і внутрішньогалузевому (спеціалізація господарсько-правових норм в рамках галузі господарського права). Тому потрібно розглядати господарські договірні відносини як міжгалузевий інститут господарського та цивільного права.

Література

1. Господарський кодекс України від від 16.01.2003 // Відомості Верховної Ради – 2003 – №18, № 19-20, № 21-22 – ст. 144.

2. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти). Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2006. – 592 с. (32,1 д.а.)

3. Господарські договори: особливості змісту та порядку укладання// Цивільне право України. Підручник: У 2-х книгах. Книга перша./ За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової Н.С. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – С. 743-760 (0,8 д.а.)

4. Беляневич О.А. Теоретичні проблеми господарського договірної права: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора юридичних наук: Спеціальність 12.00.04. "Господарське право, господарсько-процесуальне право"/ О.А. Беляневич. – Київ – 2006.

5. Мачуський В.В., Постульга В.Є. Господарське право : Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2004. – 275 с.

6. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / Д.В. Боброва, О.В. Дзера, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 864 с.

7. Щербина В.С. Господарське право / В.С. Щербина – К., 2003. – С. 133-134.

УДК 346.62

Умєрова А.С.,

студентка ,

Ірпінська фінансово-юридична академія, м. Ірпінь
Науковий керівник: Мариношенко В.П., старший викладач

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

До причин повільного розвитку малих підприємств в Україні в сучасних умовах можна віднести недостатність фінансових ресурсів, основна частина яких формується із власних джерел господарюючих суб'єктів. Бюджетна підтримка розвитку малих підприємств практично відсутня. Недостатність фінансових ресурсів негативно впливає на фінансово-господарську діяльність малих підприємств, спричиняє виникнення та зростання їх заборгованості у взаємних розрахунках з іншими суб'єктами господарювання, щодо оплати праці та сплати податків [1, с.104]. При цьому має місце постійна нестача коштів для розширення виробництва, що загострює проблему фінансового забезпечення господарської діяльності малих підприємств. У розвинутих країнах фінансова допомога малому бізнесу надається через механізми